

to Børgere, og at det var Børgernes Sag at beſtyre hans Formue; men derſom det nu ſkulde være Tilfældet, at den første Børgere havde tilſat hans Eiendele, ſom viſt ikke vare ſaa ubetydelige fra først af, og ſaa pludſelig var død, og at den Anden ſaa ikke havde Noget at værge for, bliver det dog et Spørgsmaal, forekommer det mig, om ikke Folkethinget kunde have Ret til, efterſom Børgere Hærtel er gjort umyndig, at ſøge Dplyſning om, hvorledes diſſe Børgere Beſtyrelſe af hans Formue har været ført. Thi ſaavidt mig bekjendt er det egentlig det, Børgere Hærtel klager meſt over, at hans Børgere have ſat hans Formue overſtyr, og ſaalænge han er umyndig kan han jo ikke ſelv gaa til Domſtolene og klage. Det er viſt ogſaa af denne Grund, at han har anſøgt om at ſaae ſin Myndighed tilbage, fordi han ſaa bedre kan ſøge Domſtolene og ſaae Underretning om, hvorledes hans Formue er beſtyret, og ſaae Erſtatning, hvis der tilkommer ham nogen. Jeg vil henſtille til det ærede Udvalg, hvis Andragendet ikke henviſes til Juſtitsminiſteren, da nærmere at underſøge, om der ikke paa det af mig anførte Grundlag kunde være Grund til at ſøge Andragendet fremmet, thi vi vide jo, at Folkethinget ellers tager ſig meget af Landsſvage i Almindelighed, og da Børgere Hærtel er bleven umyndiggjort paa Grund af ſin Landsſvagthed, forekommer det mig ſom ſagt at paaligge ikke alene Rigsdagen men ogſaa den høitærede Juſtitsminiſter at underſøge, om hans Formue virkelig er bleven beſtyret paa forſvarlig Maade.

Børgere: Til den ſidſte ærede Læder ſkal jeg blot bemærke, at det Moment, ſom nu af ham er blevet fremdraget i Sagen, ligger fuldkomment udenfor, hvad Børgere Hærtel ſelv har udtalt i ſit Andragende, og det forekommer mig rigtigt, at vi nu ere ved at komme lidt vel vidt med Henſyn til vor Omſorg for denne Mand, naar vi ville gaa videre, end han ſelv beder os om at gaa. Det er dog at udſtrække Omſorgen for ham længere, end det under nogenſomhelſt Omſtændighed kan anſes for ønskeligt. I alt Fald, jeg gjentager det, og det vil blive bekræftet af den ærede Ordfører, at om dette Forhold til Børgerne, ſom den ſidſte ærede Læder har fremdraget, forekommer der, ſaavidt jeg erindrer Snet, i hans Andragende. At anſtille en Generalunderſøgelse om, hvorvidt dette Menneſke ikke paa nogetſomhelſt Tidspunkt af ſit Liv kunde have lidt nogenſomhelſt Uret af nogetſomhelſt Menneſke, kan man dog virkelig ikke indlade ſig paa, ſaavidt jeg kan ſe.

Winther: Det forekommer mig, at derſom dette Andragende bliver henviſt til Juſtitsminiſteren, kunde der maaſke dog være en Udvei, og det var, at den ærede Miniſter lod denne Mand henlægge paa en Sindſygeanſtalt til Obſervation, forſaavidt han ikke har Midler til at

kunne lade ſig indlægge for egen Regning; thi ſaa kunde man dog ſaae en Ende paa denne Sag, der nu i ſaa mange Aar har verſeret her i Thinget. Manden kunde da maaſke blive erklæret for aandsfrift, hvis han er det, eller det Mobbatte kunde blive konſtatet, ſaa at vi kunde berolige os og ikke antage, at der ſkede denne Mand en ſtor Uret. Jeg antager nemlig, at, hvis der ikke ſker noget Saadant, ville vi endnu i flere Aar vedblivende ſaae dette Andragende frem, og det er jo ogſaa uhyggeligt, at det beſtandig ſkal vedblive at hedde ſig, at denne Mand er Offer for ubillig Behandling fra Dvirighedens Side; hvad enten det nu er ſandt eller ikke ſandt, er det i høi Grad uhyggeligt, at det kan blive ved at gjentage ſig ſaa tit. Altsaa, hvis Sagen henviſes til den ærede Miniſter, ønsker jeg, at han paa ſit Anſvar, paa forventet Tillægsbevilling, vil foranledige en ſaadan Udgiſt, og jeg antager ikke, at Thinget vilde gjøre Indvending imod at bevilge Summen, hvis den engang kom til at foreligge her paa en Tillægsbevillingslov.

Juſtitsminiſteren (Nellemann): Jeg ſkal blot tillade mig et Par ſaa Bemærkninger. Hvad angaar den ſidſte Bemærkning, ſkal jeg ſige, at jeg agter ikke at anſøge om nogen Bevilling i ſaa Henſeende eller i det Hele foretage Noget i denne Retning, og jeg tror, at det er Noget, ſom Thinget overhovedet maa betænke meget nøie at indlade ſig paa, ſelv om jeg vilde foreslaa det, for det maatte jo være en Forholdsregel, der ikke blot gjaldt for Børgere Hærtel; man maatte da overhovedet komme ind paa, at enhver ſindſyg Mand, der er erklæret for umyndig, af den Grund kunde blive underſøgt paa offentlig Bekoſtning, for at det kunde blive afgjort, om Ummyndighedsdekretet atter ſkulde hæves eller ikke. Det vil jo ikke være Noget, der kunde ſtaa iſoleret for Børgere Hærtels Vedkommende; det maatte kunne kræves og paaberaabes ogſaa af enhver Anden i lignende Stilling. Jeg kan derfor ikke ſe rettere, end at den naturlige Wei til at beſri ſig for denne idelige Tilbagevenden af hans Andragende, er den at afviſe det. At han ſelv formener, at han ikke er ſindſyg, er jo ikke Noget, ſom man ſaadan bør lægge en ſærlig Vægt paa, for det er jo et ganſke hyppigt forekommende Fænomen, at en Sindſyg ikke ſelv erkjender, at han er det, men tværtimod er tilbøjelig til at mene, at det er en ſtor Uret, der viſes ham, at Andre anſe ham for at være det. Det var blot diſſe Bemærkninger, jeg vilde gjøre, for at Ingen ſkulde ſvæve i den Tro, at jeg vilde anſe det for rigtigt at indlægge Børgere Hærtel til Obſervation paa en Sindſygeanſtalt paa offentlig Bekoſtning paa forventet Tillægsbevilling eller beſlignende. Jeg gaar ud fra, at det maa betragtes ſom overmaade tvivlſomt, om en ſaadan Tillægsbevilling vilde blive givet, og om den ikke ſnare